

Gerrit Jan van D.

Uit kelder ger edde kinderen kunnen nauwelijks spreken...

Zo leefde gezin op Drentse HORROR-HOEVE

PRIVÉ EXCLUSIEF

Waren het zijn weggelopen kinderen MARJAN, SHIN en EDINO die GERRIT JAN VAN D. deden besluiten de wereld achter zich te laten en met zijn overgebleven kinderen - vier meisjes en twee jongens - in 2010 zijn intrek te nemen in een boerderij in het Drentse Ruinerwold? Of was het de voorspelling van de Amerikaanse dominee HAROLD CAMPING, die zei dat de wereld op 21 mei 2011 zou vergaan, die maakte dat zij verdwenen? Wat gebeurde er in de afgelopen negen jaar in de boerderij? En wie had wie in zijn macht? Vader Gerrit Jan klusjesman JOSEF B. of juist omgekeerd?

Door LEO VAN ROOIJEN en FRANK WAALS

Een JEZUS-figuur, zeggen de mensen die GERRIT JAN VAN D. (67) het laatst hebben gezien. Dat was in 2010. Hoe de man die samen met Oostenrijker JOSEF B. (58) zes kinderen sinds die tijd verborgen hield in een boerderij in het Drentse Ruinerwold er nu uitziet, weet alleen de politie. Die boerderij met - nieuwe - rode

Lees verder op de volgende pagina.

Exclusieve foto's FERRY DE KOK e.a. © Weekblad PRIVÉ

dakpannen die afgelopen week wereldnieuws werd, ligt op zo'n honderd meter afstand van de weg. Een bruggetje over een vaart leidt ernaartoe. Op het erf liggen stapels brandhout. Vader en zijn zes kinderen in de leeftijd van achttien tot 25 jaar woonden in provisorisch ingerichte woonruimtes die afgesloten konden worden. Ze leidden er een teruggetrokken bestaan.

Contact met de buitenwereld was er niet tot in oktober een radeloos uitzierende man in een van de vier cafés die Ruinerwold telt om hulp vraagt aan de cafébaas van De Kastelein. Na een tweede bezoek, een dag later, waarbij de man zegt in een boerderij te worden vastgehouden, stelt de kroegbaas voor de politie te bellen.

De 25-jarige **JAN** vertelt de politie dat hij en zijn broers en zussen in een boerderij worden vastgehouden. Vervolgens ontdekken agenten daar zes mensen in een afgesloten ruimte. Het zijn vader Gerrit Jan en vijf jongeren, die beweren één gezin te vormen.

Schrijver

Vader Gerrit Jan wordt in 1952 geboren in het Overijsselse Herxen. Hij, zijn vier broers en drie zussen groeien op in het strenggelovige gezin van de lokaal bekende romanschrijver **JOHAN VAN DORSTEN**, die talloze boeken over de regio op zijn naam heeft staan. Gerrit Jan gaat Psychologie studeren en valt op omdat hij zich tegen alles afzet. Samen met zijn broer **DERK** verkent Gerrit Jan de wereld. In de Verenigde Staten lijken ze in de ban geraakt te zijn van de Moonsekte. Gerrit Jan trouwt zelfs met een Japanse volgeling van de sekte, krijgt een zoon met haar en scheidt uiteindelijk van de vrouw.

Vervolg

HORROR-HOEVE

Sun Myung Moon en zijn vrouw Hak Ja Han.

Hij loopt tegen de dertig als hij zich samen met zijn broer aansluit bij de Nederlandse tak van Moon, de omstreden Verenigingskerk. Die haalt haar leer bij de Moonsekte, de wereldwijde religieuze gemeenschap van de in 2012 overleden Zuid-Koreaanse dominee **SUN MYUNG MOON**, die zich in de jaren vijftig op eigen gezag uitriep tot Messias. De volgelingen - Moonies worden ze genoemd - zijn heel erg op de eigen familie gericht en willen zo min mogelijk met de buitenwereld te maken hebben. En dat laatste spreekt Gerrit Jan buitengewoon aan. Het botert echter niet tussen Gerrit Jan en de overige leden van de Verenigingskerk. Wat volgt, is ruzie over de leer. Gerrit Jan voelt zich in die ruzie gesteund omdat hij 'signalen' zou hebben ontvangen

Politie met handen in het haar

Deskundige in het einde der tijden, hoogleraar **BERT JAN LIETAERT PEERBOLTE**, vertelde in *Langs de Lijn* op Radio 1 dat hij al snel na de ontdekking van de vader en vijf jong volwassenen in de boerderij in Ruinerwold door het onderzoeksteam werd gevraagd om bij te springen: 'Wij zijn door de recherche benaderd met de vraag: 'Wat moeten we hiermee? Want dit is zo'n bizar verhaal.' De politie zat met de handen in het haar. Dat snap ik heel goed, want probeer maar eens te achterhalen wat daar is gebeurd.' Over de manier waarop de hoogleraar de recherche precies heeft geholpen, doet Peerbolte geen uitspraken. Hij blijft bij: 'Wat ik kan zeggen, is dat ik de politie heb kunnen helpen.'

Tralies voor de ramen maken van deze ruimte een cel.

van een overleden zoon van Moon. Die ruzie loopt zo hoog op dat de banden tussen Gerrit Jan en de Nederlandse tak van de kerk in 1987 worden verbroken omdat, zoals een neef het in de media zegt, 'Gerrit Jan bepaalde ideeën kreeg in zijn hoofd'. Volgens de neef, nog altijd lid van de Verenigingskerk, heeft de be-

PRIVÉ

EXCLUSIEF

Een verborgen hut op het terrein met binnenin rondom banken.

De zoon die de zaak aan het rollen bracht

De 25-jarige **JAN**, die de zaak aan het rollen bracht, noemt zichzelf op Facebook **JAN ZON VAN DORSTEN**. Op zijn pagina plaatste hij de weken voor de ontdekking onder meer foto's van zijn nachtelijke bezoeken aan Ruinerwold. Jan lijkt geen nieuweling op internet. Zo heeft hij het op Twitter over de Cloud en gebruikt hij begrippen

als Google Drive en Microsoft Office365. Het doet vermoeden dat er in de boerderij een internet-aansluiting was.

Volgens zijn profiel - overigens pas een paar maanden geleden aangemaakt - groeide Jan op in het Overijsselse Hasselt, verhuisde hij in 2005 naar Zwartsluis en in 2008 naar Meppel, om in 2010 terecht te komen in de boerderij in Ruinerwold. Hij schrijft op Facebook te gaan werken als 'Online Store Manager' bij het bedrijf Creconat, dat is van het op 10 juni bij de Kamer van Koophandel ingeschreven Native Creative Economy met als bestuurder de gearresteerde boerderijhuurder **JOSEF B.** Bij de oprichting werd er een bedrag van 25.000 euro op de bedrijfsrekening gestort, waarna er op 18 juli vervolgens weer 2898 euro van werd opgenomen. Zijn baan bij Creconat staat ook vermeld op Jans LinkedIn-profiel, waarop hij schrijft: 'Voor mij heeft persoonlijke connectie altijd vooraan gestaan, dankzij mijn ouders

die altijd al hun tijd aan ons persoonlijke onderwijs besteedden. En de rest van hun tijd? Vrienden. En het bedrijf liep altijd super! Hoe kan dat nou, hè... Inmiddels is die tijd voorbij... in 2004 overleed Ma en iedere dag zorgen wij nu met plezier voor Pa.' Op zijn Facebook geeft hij op zijn profiel blijk van affiniteit met de natuur en de wereldwijde klimaatbeweging. Zo lijkt hij veel pagina's van **GRETA THUNBERG** (16), verschillende klimaatstakingen en betuigt hij steun aan verschillende milieuactivisten. Jan plaatste op zijn Instagram twee (bewerkte) foto's van de barman **CHRIS WESTERBEEK**. 'Afgelopen week afgesproken met Chris. Ziet hij er niet schattig uit? Angel kisses,' schrijft hij bij een foto die hij eigenhandig heeft voorzien van gekleurde rondjes en een kussend engeltje. Bij een andere foto van Chris, bewerkt met een spinnenweb en rokende sigaar, schrijft hij: 'Chrissy opnieuw! Ik ben er nu eindelijk achter of hij een jongen of meisje is.'

Met zijn digitale ontdekkingsreis lijkt Jan de weg naar de vrijheid te hebben gevonden. 'Ben aangesloten op je pagina. Voel me helemaal thuis daar,' staat er dagen voor hij bij de politie zijn verhaal doet in een reactie op een bericht op een motivatiekanaal over zelfontwikkeling dat zich inzet 'voor jongeren met een moeilijk verleden'. Jan: 'Het komt me mooi uit om een beetje extra motivatie op te pakken, want ik sta nu net voor de grootste beslissing van mijn leven. Ben nog moed aan het verzamelen om het te doen.'

weging Gerrit Jan daarom verteld niet met hem verder te kunnen en zou ook de familie vanaf dat moment met hem gebroken hebben. Desondanks stuurt de neef Gerrit Jan elke tien jaar een brief. Niet om te vragen hoe het gaat, maar om hem proberen terug te krijgen in de familieschoot en te stoppen met zijn mogelijk zondige gedrag. Gerrit Jan maakt na zijn vertrek bij de Verenigingskerk plannen om naar het buitenland te vertrekken en drukt de familie op het hart om geen pogingen te doen om zijn verblijfplaats te achterhalen. Hij heeft het plan om zich in Duitsland

of Oostenrijk bij een zusterorganisatie van de Verenigingskerk te voegen. Het is waarschijnlijk Oostenrijk geworden, want dat is het land waar zijn tweede vrouw vandaan komt. Vanaf zijn vertrek uit Nederland is Gerrit Jan voor zijn familie van de radar verdwenen. Niemand in zijn naaste omgeving die het begrijpt. Vader Johan zoekt tevergeefs in binnen- en buitenland naar zijn zoon. Maar die blijkt na zijn buitenlandse avontuur inmiddels dichterbij te zijn dan zijn vader Johan vermoedt. Gerrit Jan woont sinds midden jaren negentig 'gewoon' in Hasselt. De afstand tot de ouderlijke woning in Herxen is hemelsbreed nog geen dertig kilometer. Daar in Hasselt voedt Gerrit Jan

Lees verder op de volgende pagina.

Vervolg

HORROR-HOEVE

met zijn Oostenrijkse vrouw de drie kinderen **MARJAN, SHIN** en **EDINO** op. Hij koopt een stuk grond in Hasselt, maar ook grond in Staphorst met het plan een community te beginnen voor drugsverslaafden. Het project komt nooit van de grond omdat de gemeenten geen toestemming geven.

In die tijd krijgt hij nog zes kinderen, van wie bijna niemand jarenlang het bestaan afweet. Gerrit Jan houdt ze, lang voor hij naar de boerderij in Ruinerwold verkast, al verborgen. Hij geeft de geboorte

Hoe nu verder met het gezin?

De zes kinderen tussen de acht- en 25 jaar bevinden zich nu op een veilige plek, omdat ze behoefte zouden hebben aan rust. De politie probeert nu al ruim een week met behulp van psychologen met de jongeren te praten om erachter te komen in hoeverre ze vrijwillig in de boerderij zaten of dat er sprake was van dwang. Uit medisch onderzoek blijkt dat de jongeren geen ernstige aandoeningen hebben. Van mogelijk seksueel misbruik lijkt ook geen sprake. De ware identiteit van het gezin is lastig vast te stellen, omdat geen van hen staat ingeschreven bij de basisadministratie van de gemeente. Zelfs of alle zes die op de boerderij verbleven allemaal meerderjarig zijn, zoals ze de politie vertelden, is niet zeker. De komende tijd worden ze ondervraagd door psychologen. Daarmee hoopt justitie op meer antwoorden in dit mysterieuze drama. Wilden ze bijvoorbeeld wel echt worden weggehaald van de boerderij?

'Kelderkinderen' kunnen nauwelijks praten

Negen jaar lang, geïsoleerd van de buitenwereld... de 'kelderkinderen' uit Ruinerwold moeten voor het leven zijn getekend. De politie ontdekte de groep vorige week en doet nu met psychisch specialisten onderzoek naar de gevolgen voor de gezinsleden die deze beproeving hebben moeten doorstaan.

'De bevrijde personen spreken niet eens meer hun moedertaal,' vertelde een politiewoordvoerder. Politie-zegsvrouw **GRETJE HARTSTRA** verklaarde aan de Duitse krant Bild, die met acht reporters naar het Drentse platteland was gekomen: 'We hebben inmiddels met alle gezinsleden gesproken, maar na zo een lange tijd zonder contact met andere mensen te hebben gehad is het moeilijk hun verklaringen te begrijpen en te rangschikken.' Een deel van hun verhalen is niet te begrijpen, niet te duiden. Een deel van die verhalen vertelden zij ook in een zelfverzonnen fantasietaal.

van zijn kinderen niet aan, waardoor zij niet voorkomen in de basisregistratie personen.

School

Volgens buurtbewoners in Hasselt kwamen de kinderen zelden of nooit op straat. Naar de dorpschool gingen de kinderen niet, maar de buurt zag wel dat vader met de kinderen, ieder met een tasje, elke ochtend vertrok. De conclusie dat de kinderen naar een school buiten het dorp gaan, was snel getrokken. Wat de buurt zich ook herinnert, is dat het huis was ingericht met houten meubels die de vader zelf had gemaakt en de achtertuin die het meest weg had van een jungle. Een jungle waar de kinderen 'als apen' in bomen klommen. Wat eveneens opviel, was de eeuwige haast die het gezin leek te hebben. Hoe ze op een draffe de auto in- en uitstapten en dat daarbij nooit gesproken werd. Ook de vorige week gearresteerde

PRIVÉ

EXCLUSIEF

Chris Westerbeek.

je gewoon betalen. Het wordt pas ontruimd op het moment dat een vrouw - volgens de buurt een van Gerrit Jans oudere dochters - haar intrek neemt en de woningstichting ingrijpt.

Wat de buurt niet weet, is dat de familie naar Zwartzluis is verhuisd, waar vader Gerrit Jan al jaren een winkelpand huurde waar hij zelfgemaakt, houten speelgoed verkoopt. In Zwartzluis noemen ze het gezin van Gerrit Jan de *Kelly Family*, ook door het alternatieve busje waarin de familie rondrijdt en dat menig dorpsbewoner nog op het netvlies heeft staan.

Uit de inschrijving bij de Kamer van Koophandel, die al uit 2004 dateert, blijkt dat het plan was om speelgoed, natuurlijke verf, meubelen, houten vloeren en sieraden te verkopen.

Rond 2010 worden de vader en de kinderen ook in Zwartzluis niet meer gezien. Het winkeltje is dicht. Dat mag dan inmiddels al jaren gesloten zijn, het staat nog vol met speelgoed. En ook hiervan wordt de huur door Gerrit Jan al jaren keurig voldaan.

Het is in Zwartzluis dat de kinderen Marjan, Shin en Edino de benen nemen. Ze zoeken hulp bij familieleden. Pas dan leert de familie dat Gerrit Jan nog meer kinderen heeft dan deze drie. Vreemd genoeg wordt er door de familie geen actie ondernomen. Ook de ge-

Lees verder op de volgende pagina.

De winkel in Zwartzluis.

Josef B. kwam in de straat wonen. Gerrit Jan en Josef waren duidelijk bekenden van elkaar, want ze haalden een deel van de schutting tussen hun huizen weg zodat ze bij elkaar in en uit konden lopen. Josef woonde niet lang in Hasselt. Nog voor Gerrit Jans vrouw in 2004 overleed aan darmkanker was hij vertrokken. Volgens de buurt hing er na het overlijden een briefje aan de voordeur: 'Mijn vrouw is overleden, vraag niet naar haar.' Van de ene dag op de andere was zij verdwenen, maar een lijkwagen werd in de straat nooit gezien. En tot nu toe kan de politie niet bevestigen of de vrouw echt gestorven is.

Huur

Na de 'dood' van de moeder vertrekt het gezin al snel uit Hasselt. Waarheen? Dat weet niemand. Wat wel opvalt, is dat er geen nieuwe bewoners kwamen. Gerrit Jan blijft namelijk de huur van het huis-

Waar komt al dat geld vandaan?

In de boerderij in Ruinerwold zijn aanzienlijke - er wordt gesproken over bedragen tot honderdduizend euro - sommen cashgeld gevonden. Geld dat blijkbaar van vader **GERRIT JAN VAN D.** is. Hij werd vorige week donderdag aangehouden. Niet alleen als verdachte van vrijheidsberoving, maar ook voor mogelijk witwassen, waarop een maximum gevangenisstraf van zes jaar staat. Het geld was blijkbaar goed verstopt, want het werd pas vier dagen na de eerste inval door de politie gevonden. Afgelopen zaterdag werden zelfs geldhonden ingezet om eventueel meer verborgen geld te vinden. Bij die actie werd overigens geen nieuw geld gevonden. Hoe Gerrit-Jan aan het gevonden geld gekomen is, is volstrekt onduidelijk. Dat de man blijkbaar over

grote bedragen kon beschikken, blijkt ook uit de aankoop in 1997 van een perceel grond nabij Staphorst, waar hij zijn eigen Utopia wilde vestigen.

Dat geld geen probleem was, blijkt ook uit het feit dat er jarenlang huur voor twee leegstaande panden werd betaald.

In het jaar van de winkelsluiting in Zwartzluis huurde huisvriend Josef de boerderij voor 25 jaar. Vanaf dat moment werd er niets meer van Gerrit-Jan en de kinderen waargenomen.

Jan had voldoende geld om vrij recent een ontwerpbureau uit Haarlem voor duizenden euro's opdrachten te geven om onder meer een website te maken voor de ondernemingen van zichzelf en van Josef B.

Vervolg

HORROR-HOEVE

PRIVÉ EXCLUSIEF

vluchte kinderen laten het er blijkbaar maar bij. Zwartsluis wordt door de vader en de zes overgebleven kinderen verruild voor Meppel, waar ze definitief van de radar verdwijnen nadat vader Gerrit Jan zich op 27 april 2009 uit de gemeenteadministratie heeft laten uitschrijven 'wegens emigratie'. Van emigratie is echter geen sprake. Het gezin neemt zijn intrek in de boerderij in Ruinerwold, waar ze vorige week werden

De loods van Josef B.

gevonden. Een boerderij die voor 25 jaar gehuurd was door Josef B.

Industrieterrein

Vanaf dat moment zijn Gerrit Jan en zijn kinderen verdwenen. Tót Jan zich vorig weekend met behoorlijke baard en lang haar twee keer meldt in café Kastelein en CHRIS WESTERBEEK, eigenaar en barman, om hulp vraagt. Bij het tweede bezoek van Jan belt de kroegbaas de politie. Die spreekt die avond uitgebreid met Jan en neemt hem mee naar het bureau, maar laat hem ook weer gaan. Als Jan vervolgens op maandagochtend om twintig voor acht op de stoep van het politiebureau in Meppel staat, neemt de politie anderhalf uur later een kijkje bij de boerderij aan de Buitenhuisweg en treft de vader en vijf jongvolwassenen aan in de afgesloten ruimte in de boerderij. Een dag later wordt huurder en klusjesman Josef B. gearresteerd als hij niet wil meewerken aan de doorzoeking van het pand. Hij

blijkt een houtbedrijfje te hebben in een okergele loods op een industrieterrein in Meppel waar hij meubels maakt voor plezierjachten. Daar heeft hij ook een mini-appartement met kitchenette gebouwd in een hoek van zijn timmerwerkplaats. De loods waar hij zeven dagen per week werkt, is op nog geen kwartier rijden van de boerderij waar hij zo goed als dagelijks te vinden is, want elke middag om drie uur vertrekt hij in zijn Volvo met aanhanger om, zoals hij zegt, op de boerderij te gaan klussen.

Wat Josef ook elke dag doet, is boodschappen meenemen naar de boerderij. Hij zorgt eveneens voor de (moes)tuin en de dieren; een geit, verschillende ganzen en een hond. Op 17 oktober wordt na Josef ook Gerrit Jan aangehouden op verdenking van wederrechtelijke vrijheidsberoving, mishandeling en witwassen. Of de vader werkelijk met zijn gezin in de boerderij wachtte op het einde der tijden? Hoogleraar BERT JAN LIETAERT PEERBOLTE van de faculteit Religie en Theologie van de Vrije Universiteit in Amsterdam en gespecialiseerd in 'het einde der tijden' acht het mogelijk. Ook al omdat vader Van D. met zijn kinderen juist in 2010 zijn intrek nam in de boerderij. Het jaar waarin de inmiddels overleden Amerikaanse televisiepredikant HAROLD CAMPING het einde der tijden had aangekondigd voor 21 mei 2011. Hoogleraar Peerbolte: 'Er is toen een periode geweest waarin mensen zich gingen voorbereiden op de apocalyps. Zij sloegen massaal eten in en sloten zichzelf in. Het zou in dat verhaal kunnen passen.'

Negen jaar opgesloten... wat doet dat met je?

Sinds vorige week zijn de kinderen die negen jaar lang vastgehouden zijn, overgeplaatst naar een geheime locatie, elders in Nederland. Daarmee is er een einde gekomen aan het leven tussen de vier muren die hen moesten beschermen tegen 'het einde der tijden', zoals wordt beweerd. Ontwikkelingspsycholoog STEVEN PONT (57) denkt dat je zo'n ervaring nooit kwijtraakt. 'In de meeste gezinnen bestaan er open systemen waarbij er informatie in- en uitgaat. Een gezonde situatie waarin kinderen kunnen leren van hun omgeving. In de boerderij in Drenthe bestond jarenlang een gesloten systeem, waardoor er stilstaand water ontstond. We weten allemaal wat dan het gevolg is; dat water gaat rotten. Wat je vaak ziet, is dat er binnen zo'n gesloten systeem of sekte één leider opstaat die ervoor zorgt dat de rest de buitenwereld als bedreigend gaat ervaren. Zij zijn de in-group, daar wil je bij horen, alle anderen horen bij de out-group en die zijn gevaarlijk. We hebben kunnen zien dat oudste zoon JAN uiteindelijk is ontsnapt, maar het zou ook zomaar kunnen dat hij toch een soort gevangenis in zijn eigen hoofd heeft gemaakt. Een soort intern werkmodel waarin hij zichzelf ervan heeft overtuigd dat alles daarbuiten slecht is. Zijn vader is ziek en kon hem fysiek niet meer tegenhouden, dus als huurder/klusjesman JOSEF 's avonds weg was, kon hij de benen nemen. Die Josef hoorde natuurlijk ook bij de in-group. Hij begon op een ge-

ven moment zelfs hekken om de boerderij te plaatsen, dus dan weet je wel hoe laat het is. Hij wilde de mensen binnen beschermen, maar het gevolg daarvan was dat die kinderen daardoor een heel eindimensionale opvoeding en ontwikkeling kregen.' Voor kinderen die uiteindelijk vrij weten te komen en alsnog de ervaringen die bij het leven horen gaan opdoen, zal het volgens Pont toch altijd een thema in hun leven blijven. 'Een trauma is een eenmalige gebeurtenis, een thema dat langdurig op hetzelfde plekje drukt. Wanneer deze kinderen in de toekomst zelf kinderen krijgen, zul je dat ook weer terug gaan zien. We gebruiken namelijk allemaal onze eigen opvoeding als ankerpunt, zelfs als je als ouder besluit het tegenovergestelde te doen. Deze mensen hebben nu eenmaal zelf weinig voorbeelden gehad van hoe je het goed moet doen en dat draag je een leven lang met je mee. Je kunt proberen een volwaardig deelnemer aan de maatschappij te worden, maar eenmaal zelf vader of moeder kom je in een fase terecht waarin je eigen jeugd wordt herbeleefd. Naast de reeds bekende posttraumatische stress onderzoekt men nu ook steeds vaker op posttraumatische groei. Dat wil zeggen: een manier vinden om na nare ervaringen in je leven de juiste basis vinden om grote doelen te bereiken. De tijd zal moeten leren of dat dan ook lukt.'

Welke straf?

Wat is de straf als blijkt dat je negen jaar zes kinderen tegen hun wil hebt vastgehouden? JOSEF B. en GERRIT-JAN VAN D. worden inmiddels verdacht van betrokkenheid bij wederrechtelijke vrijheidsberoving. Daar staat een maximum gevangenisstraf van acht jaar op.